

Posudek na diplomovou práci Veroniky Dulíkové

Instituce vezirátu ve Staré říši

V Praze, 20. 5. 2008

Zadáním diplomové práce bylo zpracování úřadu vezirátu v době Staré říše (ca 27.-23. stol. př. Kr.). Při své analýze vycházela autorka zejména z písemných, ale i archeologických pramenů, přičemž se musela orientovat ve velmi široké a složité problematice administrativy staroegyptského státu.

Práce má celkem 131 stran (včetně příloh) a je vhodně dělena do celkem čtyř kapitol a kapitoly se závěry. Kapitola „Podoba a vývoj vezírského titulu“ se zabývá vznikem a vývojem tohoto nejdůležitějšího výkonného úřadu ve starém Egyptě a interpretací titulu.. Vezír byl v administrativní sféře zástupcem panovníka a proto byla tomuto titulu přisuzována prvořadá pozornost. Nicméně již na počátku existence tohoto úřadu narážíme na značné problémy spojené s nedostatečnou základnou.

Druhá kapitola „Titulatura vezírů“ shrnuje problematiku postavení vezíra v rámci administrativního aparátu tehdejšího centralizovaného státu a vyhodnocuje další tituly, které byly na úřad přímo či nepřímo navázány. Zde vychází z dostupných pramenů, ale poměrně jasně vyzvedává oblasti, které za současného stavu poznání nelze řešit. Za zajímavou považují zejména pokus nalézt v na první pohled jednolitých dějinách administrativy Egypta Staré říše odlišitelná vývojová stádia titulu a to na základě sociálního původu nositelů titulu a především analýzy několika set titulů, které vezíři mohli do své titulatury zahrnout. Za pozornost stojí i tabulka shrnující dostupné údaje o filiacích vezírů ve 4. Dynastii a jejich těsný vztah ke královské rodině. V tomto směru bádání se i do budoucna nabízejí zajímavé otázky ke zkoumání, ty ale přesahují zadání diplomové práce (například analýza titulů tzv. titulárních vezírů z konce 5. a ze 6. dynastie..

Třetí kapitola „Prostorová distribuce hrodek vezírů“ se naopak věnuje archeologickým aspektům postavení vezírů a upozorňuje na to, že v lokaci jejich hrodek na jednotlivých významných pohřebištích zkoumaného časového úseku nelze, až na několik výjimek, nalézt jasný vzorec, který by nám pomohl pochopit více z osudů těchto historických osob. Zde by bylo možná zajímavé zabývat se blíže nejen polohou hrodek, ale i typologií jejich architektury

a vlastní velikostí. Stejně tak je zajímavá čtvrtá kapitola „Podoba kariéry vezíra“, která vychází zejména z analýzy tzv. životopisných nápisů vezírů 5. a 6. Dynastie. Autorka se zde soustředí zejména na oblast tehdejšího hlavního města Memfidy a jejích pohřebišť. Litovat lze pouze toho, že se blíže nezastavila u problematiky vezírů z provincií (jako je např. rodina vezírů z Abydu publikovaná J. Richards v roce 2002¹). Vlastní „Závěr“ pak představuje velmi vhodné shrnutí hlavních poznatků a závěrů (známých z literatury i autorčiných vlastních).

Při práci na tématu autorka prokázala, že je schopna samostatně vědecky pracovat, zná rozsáhlou literaturu k tématu a na základě analýzy nových pramenů je schopna dospět k samostatným závěrům. Zdůraznit je třeba i tu skutečnost, že během své práce musela porozumět pramenům jak administrativní, tak archeologické povahy. Vyzvednout je možno i ten fakt, že autorka se dobře orientuje v problematice administrativy staroegyptského státu, která patří v tomto časovém období mezi nejkomplicovanější.

Závěrem je možno konstatovat, že práce splňuje veškeré požadavky a je možné ji doporučit k udělení titulu magistr pro obor egyptologie.

Doc. Mgr. Miroslav Bárta, Dr.

Vedoucí diplomové práce

---

¹ Richards, J. (2002). "Text and Context in late Old Kingdom Egypt: The Archaeology and Historiography of Weni the Elder." *JARCE* 39: 75-102.